

PARLAR DE LA MORT AMB ELS INFANTS

el butlletí
de l'ACO de Catalunya i les Illes Balears

Orientacions i objectius[03] **El curs en marxa**

» Comitè permanent

Llegir l'Evangelí avui[04] **El món que Déu tant estima.****La missió del Fill (Jn 3,16)**

» Josep Maria Romaguera

Comissions[05] **Per sentir-nos com a casa**

» Toni Fernández

Informa't i forma't[06] **III Setmana de cinema espi-****ritual** » Enric Mateu*Internacional*[07] **2008 Assemblea mundial de treballadors cristians a Barcelona**

» Josep Sánchez Bosch

Vida del Moviment[07] **Ferran Bonnín ens ha deixat**[08] **De la precarietat de la gent gran al pes de la hipoteca**

» Albert Marín

[09] **Malaltia, violència domèstica, barri degradat** » Josep Pascual[09] **In memoriam de Pedro****Albacete** » Paco Gavilán[10] **La xerrada del 12 O, vista amb les ulleres de la RdV**

» Rosa Sánchez

[10] **Manifest ACO 2006**[12] **Conclusions ponència 12 O**

» Daniel Jover

[13] **Estudi d'Evangelí (Mc 15,42-****16,8), un testimoni** » Albert Marín[17] **Record pòstum del José Manuel**

» Grup Sant Genís

[22] **Dejó de latir un corazón solidario***Parlem amb*[14] **Jordi Espí, nou consiliari general de l'ACO** » Ton Clapés*Lluita Obrera*[15] **La lluita per un habitatge digne continua...** » Eva Marín[16] **La GOAC-HOAC amb els treballadors i treballadores de Nacam Ibèrica**

» GOAC-HOAC del Baix Llobregat

El món tal com és[18] **No us podeu imaginar la inseguretats que dona no tenir cap servei per a la salut en una ciutat de 90.000 habitants**

» Ramir Pàmpol

Un dia en la vida de...[19] **L'advocat d'ofici i de guàrdia**

» Josetxo Ordóñez

Col·laboracions[20] **"Chile no puede seguir creciendo a costa de la humillación de los trabajadores"**[22] **Convidem treballadors en situació precària o a l'atur**[23] **Ha mort un home, s'ha trencat un paisatge***Cultura*[24] **De la vida i de la mort.****Reflexions i propostes per a educadors i pares**

de Concepció Poch

[24] **Diez valores éticos**

de Joan Bestard

sumari

Presentació

Amb la vinguda del Nadal i de tot el que l'envolta, de positiu i de negatiu, us fem a mans el nou número del nostre butlletí. Al voltant d'aquestes dades es barregen els dos pols amb què es caracteritzen aquestes festes i que, any rere any, ens porten a les mateixes reflexions. Per una banda, l'inevitable consumisme que ens envaeix i amb el qual hem d'aprendre a conviure, intentant no morir en l'intent de no caure-hi, però també sense obsessionar-nos-hi malaltissament: aprendre a conviure-hi requereix l'esforç d'aplicar el sentit comú en tots

els aspectes i prendre decisions amb criteri, la qual cosa, ja de per si, no és fàcil. Per altra banda, el naixement de Jesús ens transporta de nou, un any més, al misteri de la vinguda del Fill de Déu, i a aquells que hi creiem, a cercar en aquest misteri nous arguments per seguir el seu model en la nostra vida, tot i les dificultats que ens trobem des de l'alba fins al capvespre.

En aquest darrer número de l'any, a més de fer un repàs a les principals activitats i trobades del primer trimestre del curs, i de rebre informacions i articles amb un significat espe-

cial, com el recordatori d'algun militant que ha mort, testimonis de militants compromesos i reflexions sobre temes d'actualitat, també dediquem el dossier al fet de parlar de la mort amb els infants, un fet que sovint ens passa desapercebut i en el qual no pensem fins que la vida ens hi obliga. És, sense dubte, un conjunt d'articles d'un indubtable valor en molts aspectes.

Gaudiu, doncs, d'aquest nostre butlletí, i també d'un nou any en què s'acompleixin els nostres objectius, personals i col·lectius.

Revista trimestral de l'ACO de Catalunya i les Illes Balears

c/Rivadeneyra, 6 8è 08002 BARCELONA

tel. 93 412 48 88 fax 93 318 81 87 acocat@arrakis.es www.treballadors.org/aco

Equip de redacció» Albert Marín, Enric Mateu, Josep Pascual, Cèlia Santiago, Ton Clapés, Núria Cellalbo i Jordi Joan Aymerich.

Impressió» Papers 99, S.C.C.L.

Disseny i maquetació» Jordi Bertran Cequiel

el butlletí

El curs en marxa

COMITÈ PERMANENT

Després de la Jornada del 12 d'Octubre, tots els grups, zones i cadascú de nosaltres, estem immersos en el treball i compromís de cada dia.

La prioritat del curs, "En un món injust, ens impliquem en les situacions precàries", ens fa tenir present que ens cal ser actius, ens fa que a través de la revisió de vida, anem redescobrint com la precarietat és present en les nostres vides i en la nostra societat, que ens cal deixar interpel·lar per les realitats i situacions del nostre món, que ens cal arribar a les persones i estimar.

En el manifest del 12 d'Octubre, expressem el nostre compromís a posar el que som i el que tenim, al servei dels qui no són i dels qui no tenen. Volem ser llevat dins la pasta. En Daniel Jové ens deia que "impli-car-se és complicar-se", nosaltres optem per implicar-nos. Fem, doncs, possible que la prioritat d'aquest curs no siguin només paraules, som homes i dones amb esperança en un món millor.

En Josep Lligades en la presentació del Pla de formació per a aquest curs, ens recordava que no guardem a la nostra biblioteca el material de formació que s'ha entregat el 12 d'Octubre (Documents 17 i 18), sinó que el treballem tant personalment com en grup. Al mateix temps també ens recordava que l'ACO ha anat publicant any rere any documents de formació. Són un material vàlid que pot ser recuperat per treballar diferents aspectes.

Les Jornades de formació, 20 de febrer: "Trets de l'espiritualitat de la revisió de vida" i 27 de febrer, "Moments clau de la revisió de vida", són una possibilitat que se'ns ofereix per poder reflexionar sobre alguns aspectes de la revisió de vida, a fi que sigui un

mitjà per descobrir cada dia més la presència de Déu enmig de la vida.

En un curs en què la política hi és molt present (hem tingut una convocatòria electoral i el mes de maig en tindrem una altra), és un bon moment per reflexionar sobre el compromís polític. El 24 de març se'ns ofereix una Jornada de formació sobre "El compromís polític de tots".

En aquest moment del curs, el recés de gener (20-21 gener), pot ser un bon espai per fer una aturada enmig de la nostra quotidianitat. Som homes i dones d'acció, però ens calen moments de recés per escoltar i trobar-nos de manera més tranquil·la amb Jesús, per cercar la serenitat i la pau, que ens ajuda a no desanimar-nos per continuar en el compromís que portem en el treball, la família, el barri, el sindicat o el partit.

Som a les portes de Nadal, moment per prendre consciència de manera especial com Déu a través del seu fill Jesús s'implica, s'immergeix en aquest món injust i denuncia les situacions de precarietat, està amb els homes i dones que viuen més directament aquestes precarietats.

El Moviment Mundial de Treballadors Cristians (MMTC) ens ha proposat a l'ACO un repte: Acollir i organitzar l'assemblea mundial del maig 2008 aquí a Barcelona. En la reunió del Comitè General extraordinari del dia 28 d'octubre vam acceptar aquest repte i ja ara un grup de treball ha començat a organitzar-se per poder fer possible l'organització d'aquest esdeveniment. Pot ser una oportunitat per a tots nosaltres, compartir i conèixer altres realitats a nivell mundial. Tot el Moviment és cridat a col·laborar-hi de diferents maneres.

El món que Déu tant estima.

La missió del Fill (Jn 3,16)

JOSEP MARIA ROMAGUERA
CONSILIARI DE LA JOC

Déu ha estimat tant el món que ha donat el seu Fill únic perquè no es perdi cap dels qui creuen en ell, sinó que tinguin vida eterna. (Jn 3,16)

De fa temps aquest verset de l'evangeli de Joan m'estimula a mirar-me el món i les persones amb la mirada amorosa amb què Déu se'ls mira (una altra cosa és que ho aconseguixi, valga'm Déu!). És per això que em sobta el títol de la prioritat de l'ACO: "En un món injust, ens impliquem en les situacions precàries." Em sobta pel qualificatiu que s'afegeix a "món". I m'he posat a estirar el fil d'aquest verset en l'Evangelí segons Joan, i us proposo el petit estudi d'evangeli que n'ha sortit.

Si partim de la realitat, hem de dir de seguida que és cert que el món concret en què vivim és ple de «precarietats» provocades per estructures i voluntats injustes i que provoquen que molta gent, moltíssima, sigui víctima. D'aquí ve la prioritat de l'ACO d'aquest any. Això mateix també ho trobem llegint l'evangelí segons Joan, en el qual la paraula "món" assenyalava una oposició radical a Jesús, al projecte de Déu. Tot el text és ple de referències a aquesta oposició. L'evangelista, doncs, podria descarregar contra aquest "món" en el que hi ha oposició a Aquell que és la Vida (Jn 5,26; 11,25; 14,6). En canvi, des del principi, parla

del món en relació a la missió de la Paraula que s'ha fet carn, el qui ve al món i il·lumina tots els homes (Jn 1,9.14). Fins i tot parla del món com a lloc on hi ha "la llum": Els qui caminen de dia no ensopeguen, perquè veuen la llum d'aquest món (Jn 11,9). Si bé cal tenir en compte que abans ha dit que aquesta llum és Jesús: jo sóc la llum del món (Jn 8,12), se'ns està dient que és en aquest món que hom troba aquesta llum que ve de Déu, pas en un altre. Això sí: el món, en la mesura que s'oposa a l'acció de Déu, no és capaç de veure [l'Esperit de la veritat] ni de conèixer-lo (Jn 14,17).

Els termes amb què es parla del món, doncs, el conceben no pas com a dolent en si mateix sinó com a sotmès de tal manera que està lligat, amb els ulls tapats. Qui el sotmet és el príncep d'aquest món (Jn 12,31;14,30), el diable, el pare de la mentida (Jn 8,44). Tota condemna del món ve d'aquest príncep (Jn 12,31), que és ben actiu: En aquell moment, darrere el tros de pa, Satanàs va entrar dintre d'ell [Judes] (Jn 13,27; també Jn 13,2). Però per la Pasqua de Jesucrist serà llançat a fora (Jn 12,31), ja ha estat condemnat (Jn 16,11). La Pasqua, mort i resurrecció, és la gran acció transformadora de la realitat en la que vol dominar Satanàs. És en la Pasqua on es manifesta una altra manera de regnar sobre el món: La meva

reialesa no és d'aquest món. Si fos d'aquest món, els meus homes haurien lluitat... (Jn 18,36). No es tracta tant, doncs, de pensar en un altre món. Més aviat es tracta de ser i actuar en aquest món d'una altra manera, amb uns criteris diferents dels que tenen els qui el dominen: Tu ho dius: jo sóc rei. Jo he nascut i he vingut al món per donar testimoni de la veritat. Tots els qui són de la veritat escolten la meua veu (Jn 18,37). Una altra manera de ser-hi que pot ser molt dura: sortí Jesús portant la corona d'espines..., però en la que hi reconeixem el Déu realment encarnat, que es dóna del tot per aquest món, i alhora hi reconeixem la veritable humanitat: Aquí teniu l'home! (Jn 19,5). El veritable rostre de la humanitat és visible en aquelles persones que estimen aquest món i s'hi donen per fer-lo veritablement humà per tot-hom.

També val la pena de remarcar que en el quart evangeli se'ns diu positivament que el Fill no ha vingut a condemnar el món. Ho trobem a continuació del verset que encapçala aquesta pàgina: Déu no ha enviat el seu Fill al món perquè el món fos condemnat, sinó per salvar-lo per mitjà d'ell (Jn 3,17). I altra vegada més endavant: no he vingut a condemnar el món, sinó a salvar-lo (Jn 12,47).

I sobre els deixebles en relació al "món", què hi trobem ▶

Per sentir-nos com a casa

TONI FERNÁNDEZ
GRUP ROQUETES I – ZONA 9 BARRIS

Cada any celebrem al moviment la Jornada General. Ens apleguem generalment més de quatre-centes persones per compartir un dia de trobada, de formació, de treball, de festa... Quan arribem al lloc, que normalment sol ser un col·legi, ens ho trobem tot disposat: l'acollida, les indicacions de les sales de reunió, la sala d'actes, l'escenari, el menjador, etc. Tot ha estat ben organitzat, però ho han fet els mateixos de sempre, és a dir, les persones que són a la secretaria.

Això és només un exemple, però que es repeteix en l'organització de la Trobada de Responsables, la Setmana Santa, el Consell, etc.

A l'ACO hem d'aconseguir que el lloc on organitzem els actes sigui acollidor com ens agrada que ho sigui casa nostra.

Al moviment tenim militants amb molta creativitat i amb capacitat per donar idees que facilitin la infraestructura dels esdeveniments que entre tots hem d'organitzar.

Ha estat a partir d'aquest raonament que s'ha vist la necessitat de demanar militants voluntaris que vulguin participar en la Comissió d'Infraestructura.

Els principals objectius d'aquesta comissió haurien de ser:

- Organitzar la infraestructura dels actes que realitza l'ACO, tant a nivell de moviment com a cada zona.
- Ajudar a fer el més agradable possible l'espai en una trobada del moviment.
- Tenir cura de la imatge de l'ACO.
- Realitzar o tenir a punt les eines concretes que es ne-

cessiten per a cada esdeveniment: senyalització, pancarta, elements de decoració, ambientació, etc.

Aquesta comissió es pot comparar amb el departament de manteniment d'una empresa, que sempre ha d'estar vigilant que tot estigui a punt per quan es necessiti. Això vol dir que no sempre ha d'estar produint. És a dir, que el ritme de trobades de la comissió anirà en funció de l'estat del material que es decideixi tenir.

Evidentment hi pot participar tothom que vulgui, però amb set o vuit persones es pot tenir a punt tot el que l'ACO necessita actualment.

Per tant, ara toca rumiar aquesta idea i decidir-se a participar per disfrutar fent una feina servei, fins i tot manual, per al moviment.

► en l'Evangeli de Joan? Que són trets del món (Jn 17,6). Però és evident, a la llum de tot el que ja he apuntat, que això significa que són deslligats, alliberats de la força opressora que intenta condemnar el món. Però què, alhora que són alliberats, els deixebles són enviats al món (Jn 17,18) per continuar la mateixa acció alliberadora de Déu realitzada en Jesús: Tal com tu [Pare] m'has enviat al món, jo també els hi he enviat (Jn 17,18). És en la Pasqua, mort i resurrecció, que això arriba a la seva plenitud: Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio a vosaltres (Jn 20,21).

Miro la meua llibreta de reunions d'ACO. La revisió de vida va acompanyant la vida dels membres dels equips. Hi trobo l'evangeli de Joan fet vida en els militants implicats en la societat en la que viuen, encarnats. Alguns en el sindicalisme, en la militància política, en el moviment veïnal. Tots ben atents al seu entorn familiar ample, a l'entorn veïnal, laboral, polític. Militants que lluiten en la vida quotidiana per tirar endavant unes famílies que visquin els valors del Regne malgrat el bombardeig continu de propostes que empenyen cap a d'altres bandes. Veig la lluita de Jesús

contra "el pare de la mentida" que ens vol dividir, en el treball d'uns quants militants perquè els veïns dels nostres barris, veïns vells i nous, s'integrin en una comunitat que sigui de tots. En l'esforç per fer la feina ben feta, com a treballadors responsables –El meu Pare continua treballant, i jo també treballa (Jn 5,17)–, reivindicant els propis drets malgrat la precarietat en la que avui es troben totes les feines. En l'amor a Jesucrist que van conreant amb la pregària i l'estudi d'evangeli. En les ganes d'anar configurant la seva mirada sobre el món a la manera de Jesucrist i del Pare, que tant estima el món.

III Setmana de cinema espiritual

ENRIC MATEU
GRUP TERRASSA III-VALLÈS OCCIDENTAL

Un grup de professors de teologia, de comunicació audiovisual, educadors, aficionats al cinema, membres d'associacions culturals i representants d'empreses del sector s'han reunit per promoure aquesta iniciativa, que compta amb el suport de la Delegació de Mitjans de Comunicació de l'Arquebisbat de Barcelona, i que té la seu als Lluïsos d'Horta.

Entenen el cinema espiritual com aquell cinema que des d'històries autènticament humanes s'obre a la dimensió transcendent i a la recerca dels valors de l'espirit.

Durant el mes de novembre s'han realitzat unes sessions especialment dirigides al públic jove (14-18 anys) adreçades a les escoles, que consten de: presentació de la pel·lícula, visionat i comentaris sobre la guia didàctica per al treball posterior a l'aula, amb unes unitats didàctiques en què es tenen presents les experiències que es narren i, de forma especial, els valors espirituals.

En una societat en què triomfen els valors de l'ambició i en què se segueix imposant la llei del més fort, l'objectiu d'aquesta edició és recollir en el cinema recent algunes històries que ens mostren com la debilitat es converteix en fortalesa quan es viu des de prop el misteri de Déu: el lema és *Trencats però sencers*.

Per fer més palesa aquesta debilitat inicial, en tres de les pel·lícules triades els protagonistes són nens: *Millones*, *Vete y vive* i *En América*. Aquesta

aparent debilitat i innocència es transforma, però, en camí de superació i en referència de sentit per a aquells que els envolten, els adults, teòricament més forts.

La història *Sophie Scholl: los últimos días* (2005) ens presenta una jove que ens serveix de paradigma de tots aquells que tan sols amb la fortalesa del seu cor es poden enfrontar al poder de la barbàrie. I el destí humà de totes les víctimes espera confiadament el definitiu poder de l'amor de Déu.

A *Crash* (2005) diversos personatges de diferent origen i condició social es veuen afectats de diferents formes per un accident de trànsit. La pel·lícula ens situa en la clau del sentit i en la manera com la presència de Déu té cura de les seves criatures tot respectant la llibertat i obrint possibilitats per a l'esperança. *El noveno día* (2004)

planteja la lluita interior del pare Kremer.

Las llaves de casa (2004) mostra el camí entranyable de superació de Paolo, un jove paralític cerebral.

Vete y vive (2005) ens narra la història de Schlomo, un nen africà refugiat a Israel.

Millones (2005) relata una història en què dos germans que acaben de perdre la mare troben una maleta plena de diners.

A *En América* (2004) els protagonistes són una parella d'irlandesos que emigren a Nova York buscant un somni americà que resulta estar més lluny del que s'esperaven.

Segons paraules del director d'aquesta setmana de cinema espiritual, "aquestes històries de derrotats-trionfadors ens mostren fins a quin punt es fa present en la nostra cultura el Déu que ofereix a les persones, davant la impotència de l'amor, camins de futur. El poder de la paraula, de la ingenuïtat, del perdó, de l'esperança, seran les armes dels qui apareixen com a trencats però en realitat estan sencers. El reflex, doncs, de la presència de Déu" que permet fer possible l'impossible si té present que «en tens prou amb la meua gràcia» (2Cor 12, 9).

En aquesta tercera edició ja són cinc les seus que s'han sumat a aquesta iniciativa: Barcelona, Terrassa, Bilbao, Sant Sebastià i Vitòria.

2008 Assemblea mundial de treballadors cristians a Barcelona

Per què el MMTC?

Què aporten les trobades internacionals a nivell mundial?
Què representa per a nosaltres que es faci a Barcelona?

JOSEP SÁNCHEZ BOSCH
COMISSIÓ INTERNACIONAL

Seguint l'impuls de la JOC que des d'un principi va voler ser internacional perquè sentia com a propis els problemes de tots els treballadors sense límits de fronteres, els moviments adults cap als anys 60 van iniciar contactes per establir una relació amb treballadors cristians de diferents parts del món.

El 1966 es funda oficialment el MMTC (Moviment Mundial de Treballadors Cristians) a Roma, els primers responsables es passen mesos i alguns, anys, en països llunyans, es consoliden lligams amb països d'arreu del món. Ens uneix la fe en Jesucrist i l'exigència del compromís per fer front a tot el que atempta contra la dignitat humana. Les condicions de vida són molt diferents d'unes zones a unes altres, alguns poden col·laborar en sindicats i partits organitzats, al-

tres han de crear les estructures més bàsiques.

Em va sorprendre que un company asiàtic proposés que calia normalitzar el treball informal, i és que per a molts l'única possibilitat de subsistir és aquest tipus de treball i no veuen, de moment, una altra sortida. També a un africà li vaig sentir dir que seria molt convenient regular el treball en família, referint-se al fet que els que manen en els clans cometien injustícies que no són fàcils de combatre. Existeix el treball a les "maquiles", a les zones franques on les multinacionals no paguen impostos i els treballadors no tenen pràcticament cap dret. Una dona de Nicaragua ens va parlar de la lluita que porten uns camperols seriosament afectats per un producte que utilitzava una empresa agrícola i que fins havia provocat la mort d'alguns d'ells.

Hi ha moltes coses que ens acosten i malgrat la diferència de llengües ens sentim propers, es crea una amistat, aprenem a apreciar els valors personals i les dificultats de la lluita en cada país, i afirmem conjuntament el valor de la persona humana.

Últimament es va proposar a l'ACO de organitzar a Barcelona el Seminari i Assemblea del MMTC el maig del 2008, ens va alegrar que s'hagués pensat en nosaltres però també vam tenir por de la feina que ens vindria a sobre si acceptàvem. Com a condició indispensable ens vam posar que sortís un grup de treball destinat a aquesta preparació i per al treball de sosteniment, d'almenys 10 persones; ara podem anunciar que ja existeix aquest grup. No obstant, si algú se sent cridat a participar-hi li preguem que ho digui a la Cèlia i ens posarem en contacte amb ell.

Ferran Bonnín ens ha deixat

ACO MALLORCA | 30 NOVEMBRE, 2006

Ha mort Ferran Bonnín, bon amic, company de lluites i fatigues, capellà, missioner al Perú a la dècada dels anys 70, taxista a Palma i rector de la parròquia Verge de Lluc a la dècada dels anys 80, dirigent veïnal actiu i dinàmic a la dècada dels anys 90, aferrissat defensor dels drets humans de les

persones i dels pobles, compromès en la lluita a favor dels sectors més maltractats dins les nostres societats...

La notícia de la seva mort, tan sobtada, ha causat sorpresa i un fort impacte en els ambients més acostats a la seva persona i a la seva tasca.

Se'n va d'aquest món

aquell primer taxista que tan agosaradament s'atreu a col·locar el rètol de LLIURE al seu vehicle en lloc de 'Libre', anys abans que hagués estat promulgada a les Illes Balears i Pitiüses la Llei de normalització lingüística...

Que descansi en pau, ara que pot!

De la precarietat de la gent gran al pes de la hipoteca

Castanyada a la zona del Baix Llobregat

ALBERT MARÍN
ZONA BAIX LLOBREGAT

Dia, 28 de octubre. Lloc, Parròquia de Sant Medir. Assistents, unes quaranta persones.

Pels volts de Tots Sants, les zones acostumem a celebrar l'inici de curs, una bona tradició que ens ajuda viure el goig de retrobar-nos festi- vament en l'inici de la tasca de tot un any.

Enguany cal fer esment de les pregàries preparades i acompanyades pel nou grup del Port, francament ens van ajudar molt a entrar en la prioritat del curs.

En Prudenci ens donà la benvinguda centrant-nos en la prioritat a partir del seu propi testimoni sobre els im- migrants que es van tancar a la parròquia en els temps del cardenal Carles.

Els dos testimonis, de la Núria (testimoni d'una reli- giosa de 78 anys) i de la Charo (les limitacions d'una mare que treballa fora de casa) van remarcar uns aspec- tes, que després ajudaren a la reflexió general. Aquest punts de força van ser:

– La precarietat de la gent gran (malalties, mancances, exigències difícils...).

– El desencís a la vellesa d'opcions de vida.

– La soledat en la vida de comunitat.

– La manca de recursos de la congregació.

– Contradiccions de les institucions que ens demanen un augment de la natalitat i la manca de recursos que ofereixen.

– Manca de llars d'in- fants públiques.

– Les hipoteques i les si- tuacions de vida que ens tan- quen la possibilitat de tenir més temps.

– La dependència del avis per tenir cura dels fills.

– L'esgotament i la tensió que comporta aquesta mena de vida.

– El buit legal que propi- cia l'acomiadament de noies que és queden embarassades.

Les aportacions dels as- sistents va enriquir la refle- xió sobre el sentit de la precarietat en la vida quoti- diana:

– Es va valorar la inicia- tiva de la gent jove per fer front comú davant de les precarietats (habitatge, tre- ball, formació, solidari- tat...).

– Votar determinats par- tits hauria de suposar el se- guiment personal i comunitari del programa.

– Ja estem per opció mi- litant obrera i cristiana en la lluita contra les precarietats.

– No cal inventar-se res, cal respondre a les exigències que es presenten en el nostre entorn (família, veïns, com- panys, treball, institucions eclesials, organitzacions...).

– En aquesta atenció a l'immediat veiem l'estil de Jesús donant resposta a allò que sorgeix en la vida i pro- vocant interrogants que alliberin a les persones.

I amb un bon regust es- piritual per les reflexions compartides ens vam dispo- sar a experimentar el bon gust de la mistela, els panellets, les castanyes de Lleó i la con- versa en la joia de la festa com- partida.

Malaltia, violència domèstica, barri degradat

Castanyada a la zona Besòs

JOSEP PASCUAL
GRUP POBLENOU II

Aquest any la castanyada la vam celebrar a la sala de la parròquia del barri del Bon Pastor, una sala que va ajudar durant molts anys a trobar-se les persones inquietes i lluitadores d'un barri que ha hagut de treballar molt i ha de treballar per anar venent precarietats de tota mena.

L'acte va aplegar més d'una seixantena de persones (sense comptar els infants) que, en sintonia amb la prioritat d'aquest curs que ens anima a reaccionar davant les situa-

cions precàries, vam seguir el testimoni de persones, militants d'ACO algunes i d'altres no, compromeses en l'acompanyament i el suport de persones excloses per la malaltia (SIDA), o víctimes de la violència de gènere (dones soles i dones amb fills, en un centre d'acollida), o promovent vida comunitària, vida de barri, a través d'un ateneu. L'acte va destacar aquest compromís de voluntariat en la lluita contra determinades precarietats, en què sense pretendre substituir la fei-

na de professionals i tècnics, s'aporta escalfor d'humanitat, suport, acompanyament de tu a tu, sense renunciar a formar-se per conèixer els llocs i les característiques de les persones a què fan costat els voluntaris.

Vam acabar sopant tots plegats, compartint castanyes, panallets i moniatos. Uns quants comentaven que potser va ser una llàstima no compartir l'eucaristia amb la comunitat d'allà, amb en Pepe Rodado de prevere, vinculats a la JOC i la pastoral obrera.

In memoriam de Pedro Albacete

PACO GAVILÁN
EXMILITANTE DE ACO

En el mundo laboral, después de diversas experiencias en el sector de la automoción, empecé con un pequeño instrumento de 3 kilos, una escoba. Con ella limpiaba las calles... para acabar años más tarde manejando otro instrumento para la limpieza, un camión de 30-40 toneladas...

De joven frecuentaba pandillas (en aquella época muy habitual), con la única finalidad de pasar el rato y divertirse a costa de lo que fuera y de quien fuera para, con los años, acabar integrado en un equipo de ACO, cuya intención es crecer como personas y crear un mundo mejor, para todos...

"Un hombre bueno", "un buen hombre", expresiones devaluadas y tergiversadas en el mundo actual... donde para ser importante y tener notoriedad en la sociedad, tiene poca importancia el ser un buen hombre (salvo pequeñas excepciones), y mucha más el dinero con el que cuentas, la familia de la

que provengas, el lugar donde naces y el poder que puedas ejercer sobre los demás. Para el resto de los mortales, creo que podemos decir que es buen hombre el que no ansía el poder y el dinero más allá del necesario para poder vivir él y los suyos, el que antepone la felicidad y el ser persona por delante de otras cuestiones, el que prioriza a su familia y a sus amigos, quien cuenta con ellos y está a su lado en todo momento.

Un buen hombre, es el que asume sus errores, el que tiene presente sus limitaciones y acepta la complementariedad del otro como elemento fundamental para seguir avanzando, creciendo como persona...

Creo que Pedro es, con estas definiciones, un buen hombre... que ha sabido estar allí donde le necesitaban y ha aportado todo lo que podía dar en cada momento.

El talante de la persona también, o quizás más que nun-

ca, se demuestra en los momentos difíciles, y qué momento más difícil que la proximidad eminente de la muerte, del deterioro progresivo e imparable del cuerpo, de las capacidades físicas, de la aparición del dolor... En esos momentos algunos tiran la toalla, pierden la fe, la confianza, están de mala leche con ellos, con las personas que están a su lado, con el mundo y con Dios.

Otros piensan que puede haber un mañana mejor, que todo no está perdido, que hoy se encuentra mal... pero quizás mañana estará mejor...; que sufre y está limitado, pero no se deja vencer; que intenta hacer todo aquello que sus capacidades le dejan, a pesar del esfuerzo que le supone...; que intenta hacer aquello que dejó aplazado para mañana hace ya muchos mañanas...

Entre otras muchas más cualidades así era Pedro.

Barcelona, 18 de septiembre de 2006

La xerrada del 12 O, vista amb les ulleres de la RdV

ROSA SÁNCHEZ
GRUP SOPA BARREJADA-RUBÍ ZONZ VALLÉS OCCIDENTAL

En aquest butlletí trobareu la Jornada General reflectida en els flaixos síntesi de la conferència del Daniel Jover feta per un grup, en unes "conclusions" redactades pel mateix ponent, i en el text del manifest que proclamarem. Aquest any se celebrà en un escenari nou, que s'adaptà molt bé a les nostres necessitats amb pluja i tot. Des d'aquí el nostre agraïment als salessians que ens acolliren molt amablement i eficaçment i a tothom que col·laborà en la preparació de la jornada. (Nota de la redacció)

Fe, utopia i compromís són els nostres tres eixos.

Una praxis lligada a l'esperança.

Quan ens avancem, quan presentem una idea del món que volem, generem respostes actives.

Sense visió ètica i utòpica, el moviment obrer seria només corporativista.

FET

Proletariat: treball assalariat amb drets. Quina és la realitat avui dia?

VEURE

El nostre temps està marcat per la tergiversació de les paraules en general, les mentides que ens arriben per diferents mitjans.

A causa d'això, tenim una gran incapacitat per reconèixer el que ens passa realment.

No se sap la veritat. Per exemple, els pisos són caríssims però la gent s'hipoteca.

S'ha estès el que alguns anomenen neoconformisme. Per exemple, la gent s'ha fet a la idea d'hipotecar-se per 30 o 40 anys ▶

Manifest ACO 2006

Immersos en un món on la desigualtat i la injustícia són el pa de cada dia, vivim quotidianament situacions de precarietat:

- L'arribada d'immigrants amb cayucos, pateres i altres mitjans més o menys traumàtics posa de manifest cada dia la recerca de la terra promesa, aquella que regalima llet i mel. Al mateix temps ens fa evident la injustícia, tant dels països rics que no han dubtat d'aprofitar-se dels béns i de les persones dels països del tercer món, com dels seus propis governants que han treballat per a ells en lloc de fer-ho per al seu poble.

- Els acomiadaments col·lectius, fruit de les deslocalitzacions de les empreses; les falses regularitzacions a fi d'aconseguir beneficis desmesurats; l'especulació immobiliària o la guerra, fins i tot justificada preventivament, amb totes les seves conseqüències.

Davant d'aquestes situacions ens sentim impotents, ens sentim desolats pel clam dels oprimits i per la sofrença dels petits. Ens calen referents i propostes que obrin camins i noves perspectives.

Nosaltres, militants de l'ACO,

no volem ser una peça més d'aquest engranatge manipulador que no ens deixa ser lliures per pensar i actuar;

no volem ser còmplices d'aquest món d'explotació de la persona i de la natura.

I això que diem, no volem que tan sols siguin paraules!

Ens comprometem a posar el que som i el que tenim al servei dels qui no són i dels qui no tenen. Volem ser allà on calgui, com el ferment dins del pa.

- Aquesta decisió la prenem com a Església, perquè la volem més valenta, més compromesa i més lliure. Comptem amb Jesucrist, a qui estimem i volem

conèixer millor i de qui volem mostrar la novetat del seu missatge: Ell és la nostra esperança!

- I la volem dur a terme dins els sindicats, defensant tots els treballadors, des dels afiliats fins als qui no se'ls reconeix cap dret. Volem manifestar al món que el treball no ha de ser per fer esclaus, sinó per viure; i que junt amb altres organitzacions polítiques, socials i veïnals volem treballar especialment pels més febles i pels que no tenen veu.

- Volem també que aquest compromís sotraguegi les nostres relacions familiars i d'amistat, els nostres sentiments més íntims, com un vent que infon il·lusió i joia de viure.

No volem que mori l'esperança en un món millor!

(Manifest preparat per militants de la zona Sagrera-Sant Andreu)

► i ens fan creure que els únics que es queixen són els moviments radicals i violents.

Indiferència davant del dolor dels altres.

JUTJAR

Hem de triar només el que ens fan creure que és el menys dolent i conformar-nos?

On anem a parar per aquest camí?

Per exemple, el capitalisme amb el seu afany d'acumular, amb l'individualisme, etc, està provocant la dissolució de les famílies. La gent només s'esforça a entendre's a la feina, i quan arriba a casa ja no té forces per entendre's amb la parella i els fills.

ACTUAR

Tothom s'aferra a la seguretat.

La por és el pitjor enemic.

Cal implicar-se, i complicar-se la vida si cal, amb fe, utopia i compromís.

Volen destruir la xarxa de solidaritat.

Abans els treballadors oprimits lluitaven per emancipar-se, l'emancipació ara és aconseguir un apartament amb vistes al mar.

Ara els drets laborals de sempre són privilegis. Qui té prestacions és "l'aristocràcia obrera".

No cal una actitud numantina sinó una actitud de mobilitzar-se, de gestionar.

Molta gent suporta situacions indignes per por, inseguretat (per la hipoteca). On és el coratge?

La política no ha de ser una lluita d'interessos entre els treballadors sinó una lluita conjunta pel bé comú.

Ens volen fer creure que els únics que es queixen són els radicals, grups agressius que cremen contenidors..., en canvi, no és així i hem de continu-

ar queixant-nos. La solidaritat és que hem d'anar a manifestar-nos tots: els que no tenen feina, vivenda, drets... i els que sí que en tenen; els que no tenen solucionat el tema i els que sí, amb solidaritat.

COM PASSAR D'OBSERVADORS A TRANSFORMADORS

Reconèixer les pròpies precarietats i no deixar-nos humiliar.

Canviar d'actitud: practicar la no indiferència. Estic al sindicat fins a aconseguir el contracte indefinit i després no?

Preguntar-nos si el que hem observat és perdurable, si és un problema estructural o conjuntural. Si podem viure permanentment suportant això, sense dignitat. Tenir present que no està ben vist criticar la inhumanitat del capitalisme, però cal fer-ho.

Todo menos sucumbir a la desesperanza.

Cal fer quelcom que estigui al nostre abast.

"La fe no se tiene, nos tiene".

Capitalismo: tu contigo mismo.

Cristianismo: evitar lo efímero, lo coyuntural.

Hem de ser cristians obrers. Substantivament cristians (cercar en les arrels la idea, la força,..) i adjectivament obrers (ja que les ideologies obreres se les han carregades).

No ser ingenus.

Sí que hem de tenir esperança, honestat humana i intel·lectual:

- reconèixer que no som d'aquest món.

- potenciar la solidaritat com a treballadors i ciutadans: ètica i utopia.

> als sindicats: que no s'adormin.

> a les escoles: presència activa i profètica

> no al treball servil, explotador i alienant en la nova classe obrera immigrant.

Cal créixer, eixamplar-se i aprofundir com a moviment. Mateu, 25

Renunciar a la cobdícia que hi ha a la base de l'acumulació.

Solidaritat: estem vivint un canvi d'estructura de producció i de societat on es prima l'individu com a consumidor en lloc de la família.

"Soldados derrotados de una causa invencible" Pere Casaldàliga.

Altres formes de viure... són possibles.

Donde está la sabiduria que hemos perdido en conocimiento?

Donde está el conocimiento que hemos perdido en información?

TORN TANCAT DE PREGUNTES

Restituir drets o solidaritzar-nos? Tots dos.

Les organitzacions (ACO, etc) han de donar als seus membres:

- alegria, distensió,...

- respecte: als dissidents, etc.

- confiança perquè puguin reinventar, reformular el món.

Cristians obrers:
- mediació històrica al moviment obrer

- transmetem alegria si la tenim
- ser sensibles als signes dels temps. El passat és un record, el futur és una promesa. La causa i la praxis són al present. ►

- -explorar les arrels dels cristianisme

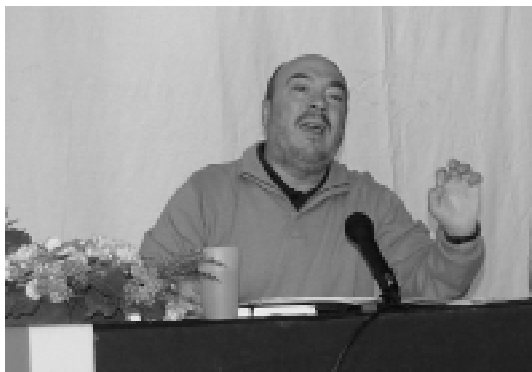
Les causes perdudes que s'obliden són més perdudes encara.

Cal mirar amb els ulls dels que han mort i continuar la seva lluita, la nostra lluita, la lluita de tots.

Veure, jutjar i actuar (ACO)

Observació, anàlisi i acció sindical (CCOO, sindicat...)

COMENTARIS EXTRETS DEL TREBALL DE GRUP

Cal tenir un esperit encara més crític.

Cal adaptar-se a les nostres noves realitats personals i socials i buscar la manera de lluitar i no defallir. Fer la teva a nivell

petit (de cada dia) o/i a gran nivell com a col·lectiu.

Cal veure precarietats que abans no hi eren o que no ens imaginem. Cal observar i interpretar, per exemple, la manca d'afectivitat de pares que no tenen temps de qualitat per als seus fills; per què? Quines conseqüències té?

La majoria del grup som profes: nosaltres i el personal de sanitat encara que no vulguem ens trobem de cara amb les precarietats de la societat i encara que volguéssim no podem tancar els ulls.

Conclusions ponència 12 O

Noves formes de compromís i militància en un nou context històric: de l'explotació laboral a la precarietat i l'exclusió social

DANIEL JOVER
MEMBRE DE CRISTIANISME I JUSTÍCIA

1.- La precarietat laboral i l'exclusió social és el reflex de la pobresa moral d'una societat globalitzada i dominada pel model neoliberal

Veiem que els processos de reestructuració, descentralització i mundialització de les economies, unit a l'accelerada innovació tecnològica, comporten una tendència a suprimir ocupació, transformant el treball assalariat. Es pretén abolir la condició obrera i la remodelació del Estat Social.

Sabem també que tot això provoca una polarització i fragmentació del mercat de treball: Una minoria sobrequalificada acapara les millors ocupacions, salaris i formació, mentre que es desqualifiquen moltes altres ocupacions per les quals competeixen els col·lectius més desfavorits i amb escasses oportunitats. Per això l'estratègia de flexibilització del mercat laboral i la reducció de la protecció social com a factors per a la creació d'ocupació. Els processos

massius d'immigració i l'economia submergida en son també mostra de la gran transformació. Aquest fenomen no és una fatalitat inevitable sinó una construcció social.

2.- Cal potenciar una Cultura de la solidaritat que tingui com a finalitat el Respecte a la dignitat de la persona com a treballador i ciutadà

Això passa per promoure experiències autogestionàries pròpies de l'economia social i solidària com a mostra de solidaritat i generadora de l'ètica de la cooperació. També per reforçar la legitimitat, el poder i la capacitat dels sindicats per afrontar els nous reptes del món del treball. Els sindicats sempre tenen una component ètica i utòpica irrenunciable. Amb una doble perspectiva: l'alliberament "en el treball" (millors condicions i prestacions, seguretat, etc) i l'alliberament "del treball" servil i explotador.

Les noves professions i els nous camps ocupacionals, que haurien de sorgir com a conseqüència d'aquesta revolució tecnocultural que allibera temps per a "viure i treballar", diferentment comporten uns aprenentatges i uns valors que s'han d'educar: capacitat d'autonomia, creativitat, solidaritat, capacitat de responsabilitzar-se, d'inventar, de treballar en equip, etc. El moviment obrer no pot abdicar del seu projecte cultural i alternatiu basat en la solidaritat i la cooperació i l'ha d'actualitzar per ser fidel a la seva identitat i a la història.

3.- Cal participar per decidir i lluitar en diferents espais per eixamplar les propostes del moviment ACO

L'acció solidària contra la precarietat laboral passa per lluitar per la sostenibilitat de la vida i totes les altres esferes de la realitat social: cultura, consum responsable, habitatge, barris, etc. ►

Estudi d'Evangelí (Mc 15,42-16,8), un testimoni

ALBERT MARÍN
ZONA BAIX LLOBREGAT

He estat 15 anys consiliari del grup de Bellvitge I, fins que ha principi d'aquest any, per les situacions greus que vivien les persones que formaven el grup, es va decidir donar-se de baixa del Moviment, aquest grup va viure diferents moments amb un pas constant de diferents persones que entraven i sortien segons les seves necessitats, amb la dificultat per poder constituir un grup estable per anar assolint a poc a poc la RdV; malgrat tot això, durant aquest temps han restat cinc persones que d'alguna manera formaven el nucli del grup i que tenien consciència de pertànyer a l'ACO.

Aquests lligams d'amistat es van fer cada cop més forts, vivint moments d'una gran intensitat per les situacions que travessaven les persones d'aquest nucli i que es reflectien en les reunions.

Com en el fragment de l'Evangelí, vaig prendre la decisió de les persones del grup com una certa buidor i acceptació del fet "Josep d'Arimatea... que esperava l'arribada del Reg-

ne de Déu... va comprar un llençol, va baixar Jesús de la creu, l'embolcallà amb el llençol i el va dipositar en un sepulcre..." el fatalisme i el sofriment de la malaltia en aquells moments van actuar com un tel que ens impedí veure-hi més enllà i així ens vam procurar un "llençol" que esborrava els anys viscuts conjuntament, forçats per la situació que ens sobrepassava.

Malgrat que aquesta decisió suposava, per a mi, un cert alliberament que em descarregava una mica de les diferents responsabilitats assumides, pensava que potser caldria fer alguna cosa més, no es pot llençar en un moment una amistat feta al llarg dels anys, i com les dones de l'Evangelí, rumiava com fer alguna cosa més per aquest grup que desapareixia "Es deien entre elles: ¿Qui ens farà rodolar la pedra de l'entrada del sepulcre...?" ¿Què fer amb aquesta "pedra" que sepultava el grup que tanta vida ens havia donat? ¿Caldria renunciar als contactes periòdics de reflexió, de pregària i de vida

viscuts, ara quan eren més necessaris que mai? "certament era una pedra realment molt grossa..."

En un moment donat vaig prendre la decisió de no acceptar l'acabament d'aquest grup, la fidelitat a l'amistat m'animà a proposar a la resta del grup una continuïtat més enllà de l'ACO, tot continuant la meua tasca d'animador, per ajudar-nos mútuament a anar vivint les noves situacions en la fe, el compromís i la pregària. Les persones del grup acceptaren continuar fent camí junts sense la "càrrega" que els suposava pertànyer a l'ACO, conservant, però, el desig de continuar avançant en el coneixement de Jesús i en la pregària "Aneu a dir als seus deixebles... -Ell va davant vostre a Galilea; allà el veureu, tal com us va dir..." Jesús continua obrint-nos el camí en la vida, en les situacions quotidianes, les bones i les dolentes, actuals i futures i ens crida a continuar essent evangelitzadors i evangelitzats prop de la gent que ens envolta.

▶ Sovint sembla que la pastoral obrera i la militància cristiana o sindical camini acomplexada i desorientada enfront dels reptes tan grans que provoquen la societat del coneixement i el capitalisme informacional. De fet vivim un canvi de civilització. La reflexió sobre la pràctica solidària al món del treball i el sentit del compromís cristià als moviments obrers pot sentir-se petita com una gota d'aigua. Però en ella duu tota la intensitat i energia de la gran transformació. Som part essencial de la mutació cap a una ple-

na humanització. Reconèixer els nostres limitis és la nostra força.

4.- Cal un canvi de perspectiva i de mentalitat per denunciar el Model de desenvolupament basat en la cobdícia, acumulació del capital i la destrucció del medi ambient que fomenta el consumisme

Com a cristians i militants obrers hem de contribuir a supe-
peditar l'economia a l'ètica i les finalitats socials. Això passa per fomentar una Cultura del Treball i del bé comú davant la

lògica d'acumulació i l'enriquiment d'uns pocs.

Des del compromís cristià i a través dels moviments obrers i en aquest cas concret de l'Acció Catòlica Obrera, hem de reinventar fórmules d'acció solidària amb les noves formes de pobresa, l'atur i la precarietat laboral. Ens cal fomentar el diàleg crític amb el món del treball, de la societat cívica, la cultura i l'economia per arribar a consensos bàsics d'actuació per la justícia econòmica i laboral.

12 d'octubre del 2006

Parlem
amb

Jordi Espí, nou consiliari general de l'ACO

"La construcció del regne de Déu ens ha de portar a complicar-nos la vida"

TON CLAPÉS
GRUP RODALIES- ZONA MONTSERRAT

Jordi Espí, barceloní de 46 anys, és des del 12 d'octubre passat el nou consiliari general de l'ACO, en substitució de l'Oriol Garreta. En els disset anys que fa que és capellà ha estat en diferents parròquies de barris obrers i ha tinguts responsabilitats diverses en moviments com el MIJAC, la JOC i l'ACO. Aquest curs inicia una nova etapa amb el servei a l'ACO i també perquè "estrena" parròquia: Maria Auxiliadora de Mataró.

Quins són els reptes que creus que ha d'afrontar l'ACO en els pròxims anys?

Penso que les prioritats de 2005-08 ens marquen els reptes més immediats: la necessitat d'obrir espais de diàleg allà on som, la implicació a favor d'un món més just, i l'aprofundiment en la identitat i comunió amb el conjunt de l'Església. Aquests reptes concreten la nostra doble fidelitat a la classe obrera i a l'Evangelí de Jesús.

"En un món injust, ens impliquem en les situacions precàries". Això vol dir que estem massa apalancats?

És una prioritat decidida pel Moviment, per mi vol dir que a l'ACO tenim clar que no podem estar apalancats. És cert que el funcionament d'una societat de consum com la nostra i els compromisos propis de l'edat adulta poden portar fàcilment a un compromís de baixa intensitat. Però treballar per la construcció del regne de Déu en el nostre món concret ens ha de

portar a assumir riscos i a complicar-nos la vida; i això no és propi de la joventut, sinó de tota la vida. El treball de la prioritat farà possible que en el cas que algú estigui apalancat, l'equip de militants l'ajudi a replantejar-se a fons la militància i el compromís.

La implicació dels militants en el propi moviment és encara una assignatura pendent?

Les persones implicades en el moviment –que no són poques– valoren aquest compromís d'una forma positiva i enriquidora, i manifesten la dificultat que tenen per transmetre el que viuen als altres membres del grup o de la zona que no estan implicades a aquest nivell. Fer possible que cada militant, en algun moment de la vida, assumeixi un compromís en el moviment ajudaria a valorar més aquesta implicació.

El futur de l'ACO passa perquè la JOC tingui una bona salut?

Si fos així, qui tindria mala salut seria l'ACO. Hem de valorar positivament el fet que l'ACO ofereixi continuïtat en la militància als joves que finalitzen el seu procés a la JOC, però aquesta no hauria de ser l'única via d'iniciació al Moviment. Potser ens hauríem de plantejar quin testimoni de fe donem allà on som i com podríem oferir a altres adults treballadors una experiència que per a nosaltres és enriquidora i valuosa.

El teu antecessor, l'Oriol Garreta es lamentava que sovint l'Església seguia centrant-se massa en les parròquies com a organització bàsica i desatenia els moviments. Com ho veus tu?

Suposo que quan dius Església, dius jerarquia de l'Església... Els cristians i cristianes d'avui vivim un canvi d'etapa; aquest canvi d'etapa ha d'implacar canvis en el funcionament de l'Església, en la seva organització, en el paper a l'interior de la societat... Costa assumir que hem de funcionar d'una altra manera, que ens hem d'organitzar d'una altra manera, que hem de renunciar a estructures que en un altre temps han estat importants; costa acceptar que l'organització que fins no fa gaire era la bàsica, ara és senzillament insostenible. Als primers que els costa és als nostres bisbes, que sovint voldrien que tot funcionés com abans, que no acaben de concretar en prioritats i decisions a favor del canvi de funcionament i d'organització; però també ens costa als capellans i als laics, massa acostumats a una forma de fer i de servir –o de ser servits– a la qual tampoc volem renunciar. Els canvis impliquen sempre riscos, i és de lamentar que l'Església d'avui –bisbes, capellans i laics– en aquest sentit és poc arriscada.

Els consiliaris generals de l'ACO heu de compaginar la vostra responsabilitat parroquial amb el moviment i això us obliga a portar un ritme de ▶

► **treball prou elevat. Ha arribat l'hora de que un laic pugui ser el consiliari general?**

Hauríem de contestar abans una altra pregunta: Quina és l'aportació específica que fa un capellà al Moviment? O potser una de més dràstica: Ens cal el ministeri del capellà per ser ACO? Si es troba sentit al servei que fem els capellans per al Moviment, i sense posar en dubte la capacitat d'acompanyament del procés de fe dels militants que fan molts laics, crec que més aviat el que hauríem de treballar amb els nostres bisbes és la necessitat d'alliberar capellans al servei dels moviments. Evidentment això hauria d'implicar un canvi d'organització i, sobretot, un canvi de prioritats que no és fàcil; però, estic convençut que en algun

moment haurem d'assumir amb fets que estem davant d'una nova etapa.

Com veus l'Església d'aquí a 100 anys?

Espero que sigui una Església que haurà après a funcionar d'una altra manera i que haurà trobat el llenguatge adequat per dialogar amb el món.

Qüestionari breu

Un text de l'evangeli: Jo 20,19-29. El Crucificat que viu ens envia al món i ens dona el seu Esperit per tal de ser portadors de pau i de reconciliació.

Un llibre: *El Petit Príncep*. Un càntic al nen que tots tenim dintre i que mai no hauríem de perdre.

Una pel·lícula: *Los chicos del coro*. Una paràbola, potser

un xic romàntica, d'una educació alliberadora i al servei de la transformació de les persones.

Música: Diversa, des de la música clàssica fins a la d'autor en català i castellà. Per cert, des que m'han enviat a Mataró m'estic iniciant en l'apassionant món de les sevillanes.

Benet XVI: Ha rebut la difícil responsabilitat d'harmonitzar la unitat i la diversitat en el conjunt de l'Església.

Montserrat o Poblet: A l'Església no haurien d'existir les disjuntives, cada procés és únic i la diferència sempre ajuda a veure la riquesa que cadascú aporta al conjunt.

Un record de la infantesa: Els diumenges al matí, quan podia estar sense preses amb els meus pares i el meu germà.

La lluita per un habitatge digne continua...

EVA MARÍN

MILITANT DE LA JOC

MEMBRE DE L'ASSEMBLEA POPULAR PER L'HABITATGE DIGNE

Manifestació

L'assemblea popular pel dret a l'habitatge va convocar unes 15.000 persones el dia 30 de setembre. Una manifestació pacífica, reivindicativa i festiva en què durant el recorregut es va posar de manifest els interessos financers i polítics que s'amaguen darrere l'especulació immobiliària. Una manifestació plena de continguts i d'actes simbòlics com la "petada" general a la Via Laietana dels globus grocs que simbolitzen la bombolla immobiliària i que va esclatar alhora que es llegia un text sobre com s'ha arribat a aquesta situació i les possibles conseqüències que la bombolla peti.

Plaça de Catalunya

El diumenge 1 d'octubre durant tot el dia vam estar a la Pl. Catalunya, on vam muntar un info-point, vam fer un es-

morzar i dinar popular i durant tota la tarda vam reflexionar i discutir sobre la manera d'actuar. Es van organitzar tres tallers de debat en què es va discutir sobre: conseqüències que peti la bombolla immobiliària, en què un expert va fer una petita introducció; com interpel·lem les administracions?; propostes concretes, adherir-nos a la carta de mesures elaborada pel taller contra la violència immobiliària i urbanística i maneres de fer la desobediència civil; què podem fer? Es va compartir experiències, opinions, començar a parlar de propostes que finalment vam posar en comú en un plenari celebrat al mig de la pl. Catalunya. Després d'aquest intensiu i emotiu cap de setmana encara no hem tingut massa temps d'aprofundir i de donar continuïtat als tallers, ja que després de la gran manifestació va ve-

nir la suspensió de la cimera europea de ministres d'habitatge i tota la repercussió mediàtica, manipulació dels mitjans de comunicació i intent de criminalitzar l'assemblea intentant relacionar la violència amb l'assemblea popular pel dret a l'habitatge. Van ser dies de donar la cara als mitjans de comunicació, de no entrar en el joc de la violència i de posicionar-nos d'una manera clara i ferma on per nosaltres el que ens interessa, es parlar del problema de l'habitatge sense condemnar altres col·lectius que també fa anys que treballen el tema de l'habitatge.

Van ser unes setmanes complicades ja que també estàvem en plena campanya electoral i érem conscients del que això significava, sobretot després d'haver aconseguit una mobilització tan important i que la cimera de ministres fos ►

► suspesa. El fet de parlar tant en els mitjans de comunicació ens va fer plantejar un taller de premsa, ja que molts de nosaltres ens veiem insegurs i amb moltes pors i limitacions; aquest taller es fa cada dilluns i s'analitza com ens posicionem davant la premsa, la manipulació que existeix i la impotència que sentim davant d'això. Tot plegat ens porta a plantejar-nos propostes concretes i elaborar un manifest com a assemblea, ja que tenim la necessitat de plantejar com veiem nosaltres la problemàtica i donar propostes sempre des d'exigir canvis estructurals i que l'habitatge deixi de ser una mercaderia a les mans del lliure mercat i passi a ser un dret. Davant d'aquests plantejaments difícils d'aconseguir i potser utòpics, hem pensat que una comissió pensi i elabori propostes concretes per d'aquesta manera reprendre el fil del taller de com interpel·lem les administracions. Comencem a parlar de tot això, però som conscients que és un camí molt llarg amb conflictes i dis-

cussions a l'assemblea, però penso que ens ajudarà a avançar i a enriquir-nos més com a col·lectiu i també a tenir més força.

Madrid

El 28 d'octubre una representació de l'assemblea vam anar a Madrid i a Saragossa. A Barcelona no fèiem res (bé si estaven organitzant accions per estar presents al Meeting Point i fer actes per protestar davant dels grans especuladors, vam clausurar simbòlicament la fira de l'habitatge i el dissabte 11 de novembre participem amb altres col·lectius a la manifestació que es fa en contra del meeting point), però torno a les mobilitzacions que van convocar les assemblees populars per un habitatge digne de Sevilla, Madrid, Saragossa, Bilbao... A Madrid vam ajudar en la preparació, vam participar a la manifestació que va concentrar entre 15.000 i 20.000 persones i finalment a la nit vam improvisar una assemblea, en què vam intercanviar maneres de fer i d'organitzar-nos a Madrid

i Barcelona i vam donar propostes per millorar la coordinació. D'aquesta assemblea va sorgir crear una llista de correus entre assemblees i la necessitat de trobar-nos per establir propostes en comú, treballar continguts tot respectant la realitat de cada ciutat. A Barcelona va sortir la idea de crear una comissió interestatal per preparar unes jornades estatals de reflexió, debats, xerrades...; de fet, aquesta comissió s'ha creat i ara ens començarem a reunir. Hem de seguir amb les mobilitzacions, sortint al carrer, a reivindicar el dret a un habitatge digne, però veiem molt important treballar en paral·lel propostes concretes per intentar canviar les coses i fer possible el que reivindicuem, com també unir esforços en els barris on hi ha col·lectius que ja fa temps que lluiten, i a nivell estatal amb jornades i manifestacions conjuntes.

Continuem endavant... amb força.

Amb la il·lusió i l'esperança que un altre món sí que és possible.

La GOAC-HOAC amb els treballadors i treballadores de Nacam Ibèrica

GOAC-HOAC DEL BAIX LLOBREGAT

L'empresa Nacam Ibèrica de Sant Boi de Llobregat fa uns dies va comunicar oficialment als seus treballadors la decisió «irrevocable» de procedir al tancament de la factoria per raons econòmiques, organitzatives i de producció per a l'abril de 2007, en la qual hi treballen 260 persones. Nacam Ibèrica fabrica components d'automoció. És una filial de la multinacional alemanya ZF Lenkssysteme (que pertany al

Grup Bosch). Aquesta empresa argumenta que acumula moltes pèrdues des de fa tres anys. Els sindicats de l'empresa critiquen que la multinacional fa temps que desvia càrregues de treball a la pròpia Alemanya i a França.

Davant d'aquesta situació, els treballadors i treballadores de l'empresa Nacam Ibèrica, estan realitzant diverses jornades de vaga en contra de l'expe-

dient de regulació d'ocupació (ERO) que ha presentat l'empresa i que afecta la totalitat de la plantilla.

Els sindicats consideren que no existeixen causes econòmiques reals per al tancament de la planta, a la qual s'oposen totalment, i consideren que es tracta d'un nou cas de deslocalització industrial a la nostra comarca del Baix Llobregat. Per aquesta raó, els sindicats exi-

► geixen a l'empresa el manteniment de la producció.

Davant d'aquesta situació, la GOAC-HOAC del Baix Llobregat, moviment de cristians compromesos en el món obrer i en les lluites populars, volem expressar el que segueix:

- Manifestem la nostra solidaritat amb els treballadors i treballadores de Nacam Ibèrica i, junt amb ells, demanem el manteniment de la plena ocupació i la defensa dels drets dels treballadors i treballadores.

- Demanem un major control de les administracions públiques sobre la responsabilitat social de les empreses multinacionals en el nostre país.

- També ens afegim a la demanda dels representants sindicals que el President i el Govern de la Generalitat intervinguin efectivament en aquest

conflicte, assumint la responsabilitat que tenen sobre el conjunt dels treballadors i treballadores d'aquest país. Així també ho demanem a l'Ajuntament de Sant Boi i al Consell Comarcal del Baix Llobregat.

- Encoratgem la plantilla de Nacam Ibèrica i a la seva representació sindical a mantenir la unitat i la solidaritat obrera, com fins ara, i a la resta de treballadors i treballadores del país a unir-nos-hi activament.

Demanem, ahora, a tots els partits, sindicats, institucions públiques, societat civil..., d'assumir una actitud valenta i solidària envers la defensa dels llocs de treball dels treballadors i treballadores de Nacam Ibèrica. Les persones han d'estar per sobre del capital i dels interessos de les multinacionals. Mit-

jançant aquest comunicat volem expressar la solidaritat dels companys i companyes del moviment de la GOAC-HOAC, en coherència amb allò pel qual va lluitar i morir Jesús de Natzaret; per la defensa de la justícia i de la fraternitat humana i contra les causes de l'opressió i l'explotació. Per això, també fem nostres les paraules del Concili Vaticà II que ens encoratja quan diu: "Les alegries i les esperances, les tristesses i les angoixes dels homes i dones del nostre temps, sobre tot dels pobres i de tots els qui pateixen, són ahora les alegries i les esperances, les tristesses i les angoixes dels deixebles de Crist." (*"Gaudium et Spes"*. *L'Església en el món d'avui*. 1965).

Sant Boi de Llobregat, 18 de setembre de 2006

Record pòstum del José Manuel

GRUP SANT GENÍS

NOVEMBRE 2006

En José Manuel va tornar a casa nostra després de 15 anys de viure al Brasil al costat dels més pobres, i de fer una important tasca com a consiliari de l'ACO. La seva tornada no va ser per gust, sinó perquè un accident el va deixar delicat de salut i amb limitacions de moviment.

En arribar tenia molta necessitat de compartir tot el que portava dintre i va demanar d'incorporar-se a un grup d'ACO per tal de fer RVO. Els membres del Grup de Sant Genís vam tenir la sort que a finals del 2001 s'incorporés al nostre grup.

Ell ens aportà il·lusió i una gran empena amb el coneixement que tenia de l'Evangeli, una capacitat més que destacable per adaptar-lo a la vida..., lligava de manera natural fe i vida; amb senzillesa i molt d'amor. Era un home summament auster en la seva vida, i sempre te'l trobaves a prop. Sabia escoltar, i quan interpel·lava ho feia amb profunditat. Era exigent i ahora comprensiu amb les necessitats i possibilitats de cada membre del grup.

Residia a Mallorca i es reunia amb nosaltres un cop al mes o mes i mig, aprofitant el viatge per anar a cal metge i

tenir contacte amb altres grups i persones.

Tot l'equip recordem amb gran joia un recés preparat per ell. El recés va resultar dinàmic, profund, entenedor, valorant la necessitat de ser persones sanes, místiques i compromeses.

Creiem que el José Manuel ens va ajudar a entendre els més marginats de la societat, a créixer, a ser feliços, fidels al Crist i a confiar en l'amor del Pare.

José Manuel, gràcies per la vida compartida amb nosaltres: T'ESTIMEM.

El món tal com és

No us podeu imaginar la inseguretats que dóna no tenir cap servei per a la salut en una ciutat de 90.000 habitants

Aquestes cartes del Ramir Pàmpols, consiliari de la GOAC, ara a Haití, es van anar fent còrrer entre militants. Per mitjà del Butlletí volem que arribin a tots.

Molt estimat Oriol i Equip Diocesà d'ACO:

Us envio aquest correu perquè el doneu a conèixer als militants i donin suport a aquesta celebració del Dia dels Immigrants. També incloc unes breus notícies per a la Comissió de la GOAC. És una altra manera de fer germanor tots i totes plegats. Com veureu, estic bé. Amb ganes que vingueu a ajudar-me. La feina és molt gran i sé que us agradaria fer-me costat.

Ànim... i fins aviat!
Una abraçada,
Ramiro

* * *

Molt estimada Comissió Diocesana:

Encara no m'ha arribat el pastís de la Tere. L'espero dia rere dia amb molta il·lusió! Us passo aquest correu de la Homera, bona companya de l'assemblea Papers per a Tòthom, amb qui vaig treballar a Barcelona. Em demana si podeu donar suport als actes del 7 d'octubre. Crec que val la pena.

Aquí estem amb lluites semblants, però amb mitjans molt més elementals. Expulsen cada dia centenars d'haitians des de Dominicana, separant famílies, prenent-los els militants tot el que porten, humiliant-los..., i l'endemà busquen com tornar a entrar. Es passa

de la misèria a la recerca del que sigui, menys morir sense fer res.

Em trobo bé de salut, amb ganes de fer coses, d'anar a l'essencial que dic jo, que no és altra cosa que servir els pobres de la terra, encara que això comporti anar bastant més "lleuger d'equipatge" que quan estava a l'Hospitalet. L'única cosa que em fa respecte és caure malalt. No us podeu imaginar la inseguretats que dóna no tenir cap servei per la salut, en una ciutat de 90.000 habitants. Menys mal que ens han arribat alguns metges cubans que et visiten gratuïtament i amb molta cordialitat. Avui hi he anat per atendre dues persones de fora de la ciutat i he notat de seguida un corrent de simpatia entre ell i nosaltres.

Segueixo molt de prop tot el que feu i escriviu. La Grego es porta molt bé amb mi. Us ho agraeixo de cor, perquè no tinc pràcticament ni telèfon, ni diari, ni ràdio i no vull veure la TV, tota ella nord-americana. Saludeu-me a tothom! Oblidava parlar-vos del correu d'en Joan. M'arriben també sempre. Joan: agraeix-l'hi també a la Maria. També els d'en Xavi. M'he adonat que des que en Ramiro és el consiliari us heu tornat més pietosos. Comprenc que jo era massa secular... Aquí, tot és al contrari: no hi ha res més que sagraments. Però amb el pretext de la llengua (el creole, bastant difícil), no m'he atansat per la parròquia. Ja sabeu que la meua parròquia és la vida i la gent.

Us deixo per ara. Ben afectuosament,
Ramiro

Consiliari virtual, ara més que mai

* * *

Molt estimat Oriol i Equip Diocesà d'ACO,

Vaig escriure-us ja fa temps i se'm retornava el correu. Ara vull fer-ho amb tu, Oriol, a veure si tinc més sort.

Ja fa més d'un mes que visc a Haití, al costat de la frontera amb Dominicana. En total ja fa més de mig any que us vaig deixar. No ho sembla pas. M'he trobat amb en Josep M. Romaiguera a Santo Domingo. Vam aprofitar la trobada per buscar com impulsar la JOC tant a Haití com a Dominicana. A veure si és possible.

Jo visc a Ouanaminthe (90.000 hab.), on hi ha una zona franca i, per tant, molts joves treballadors van a parar a aquestes fàbriques de capital USA, on són explotats de debò. De moment m'estic introduint en altres qüestions: la pobresa, les petites organitzacions de barri, els emigrants que van o tornen expulsats de Dominicana.

Aquests dies he estat a la muntanya per aïllar-me una mica i aprendre la llengua del país, el creole. Ha estat una mica dur perquè la immersió ha estat durilla: sense aigua corrent, ni llum, ni telèfon, ni ordinador... He copsat de molt a prop la pobresa del camperol haitià, dels seus infants, les dones portant pesos considerables sobre el cap mentre van pujant durant hores muntanya amunt... Ha estat com una nova petita encar-

Un dia en la vida de...

L'advocat d'ofici i de guàrdia

JOSETXO ORDÓÑEZ
GRUPU 02 - ZONA SANT ANDREU - SAGRERA

Temps I

Expliquen de Diògenes el Cínic que s'asseia al costat del barril en el qual vivia i mirava passar la gent. Conversava amb alguna de les persones que li passaven per davant, però també sostenia agres discussions o s'insultava acaloradament amb els transeünts, amb tota seguretat gràcies a la llibertat que dóna a qualsevol ésser humà l'embriaguesa. Però sobretot, observava en silenci i interveïa en la vida que transcorria davant d'ell quan percebia una injustícia, una hipocresia, una incompetència.

Temps II

El locutori no té finestres, les parets són grises i estan plenes d'esgarrapades. El mobiliari és mínim: quatre cadires (per al detingut, l'intendent, l'advocat i el policia), l'escriptori per al policia instructor, amb el seu ordinador i la impressora. L'olor dels calabossos impregna fins i tot el paper en el qual firmarem la declaració. El detingut, dependent de l'heroïna, ha demanat ser reconegut pel metge. Fa més de catorze hores que està sense la metadona.

L'instructor objecta que ja ha marxat el metge de guàrdia, que el detingut haurà d'esperar fins que hi hagi disponible un vehicle policial que el dugui a l'Hospital Clínic, a la tarda, almenys al cap de quatre o cinc hores. He de discutir amb el policia per exigir més celeritat: hi deu haver altres detinguts en la mateixa situació, el detingut pot començar a sofrir la síndrome d'abstinència, pot autolesionar-se al calabós, afectar la seguretat dels altres detinguts, el Jutge voldrà saber per què no s'ha facilitat el metge al detingut i per què ha causat problemes al calabós... El funcionari acaba per donar-me la raó, per fer-me callar.

Temps III

Trenta-sis hores després d'haver estat detingut, un altre dels meus clients passa a disposició judicial. El Jutge de guàrdia, en camisa, li pren declaració. Faig algunes preguntes, les que ningú no ha fet fins llavors: detalls sobre la seva detenció, a on anava, en companyia de qui. Com que és estranger (un azerbaidjanès in-documentat), ha d'explicar

quant temps fa que viu a Espanya, on treballa, quins familiars són aquí amb ell... És l'única forma de poder evitar l'expulsió i la prohibició d'entrada durant deu anys en cas de ser condemnat culpable. A més, la intèrpret de llengua russa és d'Armènia i amaga el seu accent perquè el detingut és d'Azerbaidjan, país enemic del seu. La guerra és cruenta també aquí.

Temps IV

Carrego afanyosament les còpies dels atestats policials, les declaracions, les resolucions judicials, les acusacions dels fiscals, el codi penal. Sempre és greu la càrrega per a l'advocat defensor: en aquesta guàrdia vaig atendre quatre persones detingudes. He de tornar al meu barril, preparar les defenses i fer-les valer en els judicis, dins d'uns cinc mesos més o menys, desemascarar la veritat processal, convèncer amb ella els jutges i sobretot interveïr quan entri per la porta la injustícia, la hipocresia i la incompetència. No falten oportunitats, ja he dit que sempre és greu la càrrega.

► nació a l'estil del món del treball.

Al tornar, tot ha canviat: el menjar de casa, l'aigua a l'aixeta, el lavabo, l'ordinador, el mòbil, l'habitació personal. Però la realitat segueix sent que un 65% de la gent està en la pobresa severa, i fins un 90% segueix sent pobre. La veritat és que ho

visc amb pau, que anar bastant més lleuger d'equipatge m'ha alliberat força, que encara és possible anar a l'essencial.

Disculpeu si no he estat prou àgil per escriure-us més aviat. M'agradaria poder xerrar amb tots vosaltres com ho vam fer en Josep M. i jo tot un dia.

Records a tanta gent cone-

guda. Als companys de la GOAC els dieu que els penso escriure ben aviat.

Ben afectuosament,

Ramiro

Post data: Per a la Mercè Solé: Mercè, a veure si pots fer una escapadeta i ajudar-nos a treballar millor amb els més pobres del món. Adéu!

“Chile no puede seguir creciendo a costa de la humillación de los trabajadores”

Monseñor Alfonso Baeza se despide de la vicaría de la pastoral social

Los ojos de monseñor Alfonso Baeza han visto sangre, luchas sindicales y atropellos laborales. Por eso se siente con el derecho de criticar a los empresarios, a los políticos y a su propia Iglesia. No se cansa de hablar de la mezquindad de los ricos, católicos, apostólicos y romanos. Incluso ahora que tiene un pie fuera de la vicaría. Pero el corazón dentro.

Fragmento de la entrevista realizada por Alejandra Carmona al diario chileno La Nación

“Nunca quise ser cura. Mi primer año en el seminario rogaba porque alguien me dijera ‘este cabrito no sirve’. Pero parece que servía porque nunca nadie me echó”.

Monseñor Alfonso Baeza Donoso (75) quería ser otras cosas, menos sacerdote. Y las fue. En 1955 se tituló de ingeniero civil en la Universidad Católica de Chile, pero no pudo resistirse a los empujones vocacionales. “Es que había gente que me decía, ‘pero si tú estai pintao pa cura, ¿Por qué no entras al seminario?’”.

En 1954 ingresó al Seminario Pontificio de Santiago y en junio de 1960 fue ordenado sacerdote.

Siempre fue y ha sido un religioso de la calle. Por eso lo llena de recuerdos dejar de ser vicario de la Pastoral Social -ya que Rodrigo Tupper asumió ayer su rol y también el de vicario de los trabajadores-.

Alfonso Baeza se va con el corazón hinchado. Aunque algunos no lo quieran porque a su espalda dicen ‘allá va el cura comunista’.

Lo suyo son los trabajadores, los “empobrecidos”, los derechos sindicales...

-Pero está bien mala la cosa padre...

-Si pues, qué quiere que le diga. La desigualdad es tremenda y también la ha denunciado el clero. Lo han dicho los obispos y el presidente de la Conferencia Episcopal. El problema es que estos pensamientos se encarnen en acciones. Miremos lo que está pasando en Francia. ¡Es tanta la injusticia!, que yo apoyo este movimiento tan grande que se ha generado.

-Pero eso es Europa. ¿Cree que en Chile podría pasar lo mismo?

-No estamos tan lejos. En nuestro país hay atisbos. Por ejemplo, con el movimiento que generaron los trabajadores subcontratados de Codelco que tienen un estatus aún mayor que los miles de subcontratados de las grandes tiendas, de los bancos... Eso nos demuestra que la presión pareciera ser el único camino.

-¿Una revolución social?

-Es que lo que pasa es escandaloso. Chile no puede seguir creciendo a costa de la humillación de los trabajadores. No puede ser que la gente tenga que estar callada porque si no la echan. Eso no es generar un país en paz. Tarde o temprano la historia demuestra que la injusticia se convierte en una

lucha violenta y eso es lo que debemos evitar. La violencia tampoco resulta. Porque con la violencia triunfan los más fuertes y no necesariamente la justicia. Desgraciadamente esa es la inconsciencia y la ceguera que demuestra este sistema económico donde se ven envueltos la derecha y los empresarios. Este es el resultado del sistema neoliberal.

-¿Qué sistema preferiría?

Uno socialista. Socialista y democrático. Pero estamos como prisioneros de este sistema y de la forma en cómo se ha organizado la economía. Yo creo que los gobiernos de la Concertación de alguna manera han tratado de caminar hacia una menor desigualdad, más que hacia una mayor igualdad.

Lamentablemente nos encontramos con las condiciones políticas que existen en el país. Hasta ahora hay un poder inmenso de los partidos de derecha que siempre han defendido los intereses de los grandes empresarios. Ellos han hecho que leyes muy importantes no se aprueben.

Los más ricos y el dinero lo dominan todo. Los que tienen más tienen el poder, controlan los medios de comunicación e influyen en la mentalidad de la gente.

-¿Y qué hacemos con ellos si son todos católicos?

-Ése es el gran escándalo. Si tomar medidas para combatir la pobreza no es tan difícil. El problema es que sean las mejores y que las acaten. Y para eso, cada uno de nosotros, los que nos decimos católicos o

cristianos, tenemos que ponernos a mirar a los más débiles como parte de nosotros mismos. Se trata de no esconder mi dinero, sino que de compartirlo. Hasta que duela.

-A alguien le puede sonar a expropiación del dinero...

-Exacto, puede ser algo así... El Papa Juan Pablo II, que venía de un país comunista y

pobre, se impresionó mucho con Chile y en general con Latinoamérica, que es muy creyente, por la desigualdad tremenda...

-Bueno, basta con un paseo por la Alameda de principio a fin para darse cuenta.

-Imagínate. Ahora es peor con las autopistas. La gente que vive en La Dehesa ahora si que

no ve a quienes tienen menos recursos. Pasa directamente de su casa al aeropuerto...

También hay una estigmatización del pobre. ¡Hay un alarde de la seguridad ciudadana! ¡Quién va a ir a La Pintana, a la José María Caro! Estamos construyendo dos Chile. ¡Dos! Y lo peor es que nunca se encuentran.

Convidem treballadors en situació precària o a l'atur

L'ACO de França ens ha fet arribar un llibre que ha publicat recentment: Quand la vie prend la parole, coordinat per Véronique Elshoud. El llibre és un recull d'experiències d'espais de diàleg organitzats per l'ACO i altres moviments com la JOC i ACE (Acció catòlica d'infectants), a França.

Hem fet un resum d'un dels testimonis recollits en aquest llibre.

Des de 1989 a Mans, l'ACO ha posat en marxa trobades amb treballadors en situacions precàries, cada dos mesos. Són un lloc d'acollida i d'escolta, de compartir la vida i la fe, es crea amistat. Un equip ho prepara i en fa el seguiment per poder mantenir una continuïtat. Les persones que un dia van rebre una invitació i hi han participat, conviden a altres: És el cas de Marie-Françoise treballadora de la llar, a temps parcial.

Aquestes trobades no s'adrecen només a militants ja compromesos, ni només a cristians, sinó a persones conegudes dels mateixos militants d'ACO o de la Missió Obrera, que estan vivint una situació de precarietat i d'atur. Una condició és que expressin un mínim

desig de reunir-se amb altres i acceptin que la fe pugui ser-hi present durant la trobada. De fet es tracta d'un espai per compartir la vida i la fe.

A cada trobada, el contingut de la invitació és diferent. Sempre és l'ACO qui convoca, i parteix d'aspectes expressats en la trobada anterior.

Per començar la trobada, es proposa un escrit del butlletí de l'ACO, un poema o un text de l'evangeli. Després es proposen dues o tres qüestions sobre el tema escollit, a fi de provocar el debat. Es recorda a cada convocatòria que cadascú pot convidar altres persones. Mal-

grat tot, el grup es gairebé sempre el mateix, de tant en tant hi ha alguna persona nova, però sovint no té continuïtat.

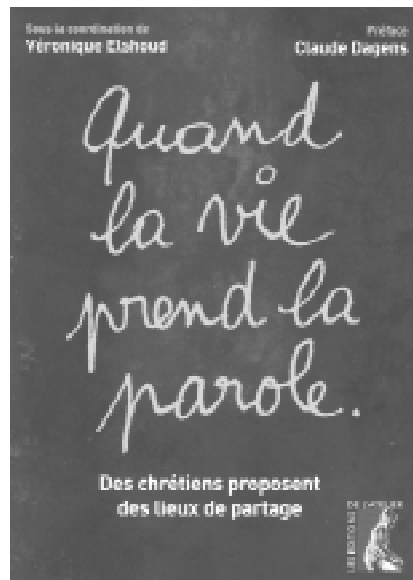
1. No és fàcil, però tampoc impossible

Marie-Françoise convida unes persones que es troba en el sindicat, perquè les coneix des de fa anys i pensa que els pot interessar. Anteriorment ella havia sigut convidada i diu: "Molt simple, em van proposar de venir i jo vaig venir". No em vaig fer més preguntes. En el grup hi ha alguna cosa que em fa viure, però no sé com expressar-ho. Totes les persones del grup viuen situacions difícils i és important compartir el que viuen els uns i els altres.

Per la Marie-Françoise: "No és fàcil convidar, però tampoc impossible". Algunes vegades t'equivoques de persona. Per exemple, vaig convidar la Janina, va venir diverses vegades, però ho va deixar. Estava d'acord amb tot el que es deia, però no volia estar preocupada, ni fer-se preguntes.

2. L'únic lloc on poden expressar-se

A l'inici de la trobada cadascú es presenta, sobretot si hi

► ha algú nou. Cadascú diu el nom però no diu per què ve, ja que el perquè no és pas la finalitat de la reunió, es tracta de compartir el que és viu. Després es fa un torn de paraules, perquè cadascú pugui expressar sobre el tema proposat. Fins i tot encara que per a alguns sigui difícil, l'ambient és de bona convivència i estan contents de tornar...

Per a molts dels participants és l'únic lloc on poden expressar-se, ja que sovint estan sols. Alguns venen motivats per l'amistat amb membres del grup, encara que no els sigui fàcil participar.

Molts viuen situació de llarga malaltia o atur. Alguns estan adherits a alguna associació d'aturats.

3. Donar i rebre

El que es manifesta sovint en aquestes trobades, són els problemes amb l'administració i les situacions de soledat. Parlem dels drets que tenim, alguns aporten informacions, a fi de trobar pistes per ajudar alguna persona. Ens donem suport i acompanyem mútuament si és necessari. Es donen els mitjans, però és la persona la que fa els passos per fer una gestió.

Les trobades a vegades permeten parlar de fets positius. Pot ser una dificultat compartida que ha estat resolta. Per exemple, algú que ha trobat feina.

Les trobades també són una ocasió per poder expressar i compartir la fe. Encara

que alguns es manifesten no creients, vénen perquè se'ls accepta tal com són. Cal dir que no és fàcil expressar la vivència de fe, a vegades s'intenta a través d'un poema o un text.

Cada trobada s'acaba compartint un pica-pica.

La prioritat és escoltar-se, i és a partir del que s'ha escoltat, que es prepara la trobada següent.

M-F expressa: "Tinc ganes de venir al grup fins i tot quan hi ha dificultats. M'estimo el contacte amb el grup. És una altra manera de trobar-se amb persones diferent del que és el sindicat. M'ha permès trobar-me amb persones, que mai hauria conegut".

Dejó de latir un corazón solidario

Text llegit a la cerimònia de comiat d'en Fèlix Royo per una companya de treball

Estimat Fèlix,

Plens d'emoció passem endarrere fulls del calendari i pensem aquell ja llunyà dia de l'any 1991 en què vas començar a fer el camí amb nosaltres.

Vas venir de l'Entitat Escorrialles, que poc sabíem llavors de la fortalesa que s'amagava darrere aquells teus ulls petits! Pensem en aquell taulell ple d'andròmines que no semblaven servir per a res i tu hi posaves tota l'ànima... T'hi vas deixar la pell, les mans, els peus i el teu cor..., aquest cor gran, proper i fidel que batejava en solidari, que tanta il·lusió hi posava i després TOT TORNAVA A RUTLLAR!

Són tants records comparats... La Masia, les recollides de cartró de l'Eixample, els "callejeros", els Arquitectes sense Fronteres, les recollides a la

Ruta del Penedès, les Festes de Nadal, les disfresses de Carnestoltes, i la murga de les famoses estanteries "MECALUX"... i la llista podria continuar.

I els DIJOURS? Al dinar amb tu, amb la paella, no faltaven els teus: "MIAU, que me da el RISIBILINGUIS", el "rediez y no reniego y no reniego" i tal com solies anomenar-te a tu mateix "EL PRINGAO". Eres un corcò Fèlix, i tu ho sabies al fer-nos aquella mitja rialla d'entremaliat, però això sí, sempre preocupat per tots!

Fèlix: sempre ens ha emocionat la teva sensibilitat tan propera i la generositat en saber acompanyar les persones, animant i aplaudint l'esforç comú. Sempre conservarem el teu guardó al "Millor Voluntari", és la teva herència que ens deixes a Engrunes.

Sempre tindrem present el dia que vas conèixer les noves naus de Montcada. Se't van posar els pèls de punta i se't van

omplir el ulls de llàgrimes al veure l'últim pas de l'esforç dels 24 anys de lluita d'Engrunes.

Les teves creences han estat fermes i per tant "NO ET DEIXAREM MARXAR" sempre estaràs amb nosaltres. Tu, Fèlix, seràs el referent i estendard d'Engrunes en el camp de la inserció. Sobretot t'hem d'agrair l'herència social i humana i la feina ben feta que ens has deixat.

Adéu, amic estimat. Potser quan arribi la primavera, si en el cel blau brillant s'hi dibuixa algun núvol, ben segur que si ens hi fixem bé, hi podrem veure el reflex dels teus cabells blancs.

Els teus companys i amics d'Engrunes et recordarem... I no oblidis que a la nova nau de Montcada, TU HI VÉNS AMB NOSALTRES!

Els teus companys d'Engrunes. 22 de setembre de 2006

Ha mort un home, s'ha trencat un paisatge

Avui els mitjans de comunicació parlen tant de persones que pateixen, que moren de fam, d'accident, d'actes violents, que la nostra sensibilitat es va endurint. Us convidem a llegir aquest editorial de l'Aixeca't 179, el butlletí de la Delegació de Pastoral Social de l'Arquebisbat de Barcelona, i a parlar-nos a considerar el valor que té la vida d'un sol home. Que sigui un revulsiu per tornar a mirar el que passa com a cosa que ens concerneix i ens revolta. (Nota de la redacció)

El 12 i 13 de setembre han caigut fortes pluges a casa nostra. El diaris ens n'han informat puntualment. Enmig de les notícies, n'hi ha una, que ha passat sense cap pena ni glòria: en el parc de can Boixeres, a l'Hospitalet de Llobregat, un indigent, o si voleu un "sense sostre", ha mort víctima de l'ímpetu de l'aigua. Les úniques dades personals que se'ns diuen: tenia uns quaranta-cinc anys, i estava dormint amb dues persones més sota un pont en el citat parc. No se'n sap res més. A finals de desembre, quan els diaris facin un resum de l'any, entre les llistes dels molts fets noticiables del 2006, hi haurà un petit apartat que recordarà que el mes de setembre van caure sobre Catalunya grans tempestes i, si hi ha espai, per subratllar-ne la importància, s'afegirà "i no van haver de lamentar cap desgràcia personal, excepte la mort d'un indigent a l'Hospitalet de Llobregat". La mort d'aquest "sense sostre" serà molt menys destacable que les grans pèrdues econò-

miques que han produït els aiguats.

No vull fer demagògia, però em sembla que tots estareu d'acord que entre nosaltres hi ha alguna cosa que no va bé. No va bé, quan la mort d'una persona de manera tràgica ens és notificada pel mitjans de comunicació, no pel que té de dramàtic,

la mort d'una persona en aquesta situació, sinó que ens és narrada, per subratlla que les pluges han estat molt abundants. Si aquest pobre indigent s'hagués mort per alguna altra causa, no es mereixeria ni una sola ratlla en els diaris. De fet importa tan poc la seva persona, que ni tan sols en coneixem el nom. Potser no cal que se'ns digui el seu nom, ja que de segur feia molt de temps que aquest nom no importava a ningú.

Recordo haver llegit, quan era jovenet, un llibre de Paco Candel titulat *Ha muerto un hombre, se ha roto un paisaje*. Vull manllevar aquest títol per reivindicar la dignitat d'aquest home. Encara que aparentment tot segueixi igual, res tornarà a ser el mateix. S'ha trencat no tan sols un paisatge, s'ha mort un home. És un dels nostres, un ciutadà, encara que potser

no pagava impostos. Pels creients un germà en Crist, encara que potser no freqüentava l'Església. O potser sí?, i ens venia a pidolar alguna ajuda.

Avui vull recordar aquest indigent. No el coneixia, però estic segur que la vida no li havia estat fàcil. Vull imaginar-me que portava a les espatlles tot un sarró d'esperances i de decepcions.

Com tota persona havia nascut en algun indret. Com havia transcorregut la seva infantesa i adolescència? Quines eren les persones que havia estimat, i odiat? Tenia família? Quins tortuosos camins el van portar a viure en la marginalitat? Qui plorarà la seva mort?, en el cas que hi hagi algú que el trobi a faltar.

Impossible saber-ho. Només podem afirmar que va morir víctima dels aiguats.

Tota vida ens aporta quelcom, també la d'aquest home. En el moment de la mort, tots recordem allò de bo que va fer la persona que ens ha deixat. Ell, el nostre indigent, també ens ha aportat quelcom de bo. Ens ha denunciat, amb el seu tràgic final, que no podem viure contents, ni satisfets tancats en nosaltres mateixos, ja que enmig de nosaltres hi ha marginalitat, pobresa, soledat.

No ha sortit cap esquela als diaris per aquest indigent, però avui per a nosaltres els creients és notícia; per aquesta raó li he volgut dedicar aquest petit comentari.

De la vida i de la mort
Reflexions i propostes per a educadors i pa-
res

CONCEPCIÓ POCH
Barcelona, Editorial Claret, 2006 (segona edició
ampliada)

Vida i mort, mort i vida, dues cares d'una mateixa moneda. Ara bé, mentre en la nostra societat la Vida, en majúscules, es mostra de totes les maneres possibles, la mort, en minúscules, és amagada i, sovint, ignorada. El resultat d'aquesta actitud ha convertit la mort en un autèntic misteri, un misteri que provoca, en moltes persones, una gran càrrega d'angoixa envers quelcom que és inevitable i amb què s'hauran, ens haurem, d'enfrontar de manera inexorable.

De la vida i de la mort és ja un clàssic de la pedagogia de la mort. La nova edició d'aquest llibre vol continuar ajudant a desvelar aquest misteri i a trobar-li sentit i, també, oferir recursos d'interès (glossari, propostes didàctiques, bibliografia comentada, filmografia, poemes i pàgines web) relacionats amb la finitud.

L'autora, Concepció Poch i Avellan, és actualment membre del Grup d'Educació en Valors de l'Institut de Ciències de l'Educació (ICE) de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i una de les més reconegudes exponents de la pedagogia de la mort a Catalunya i al l'Estat espanyol.

Diez valores éticos

JOAN BESTARD
Madrid, PPC, 2004

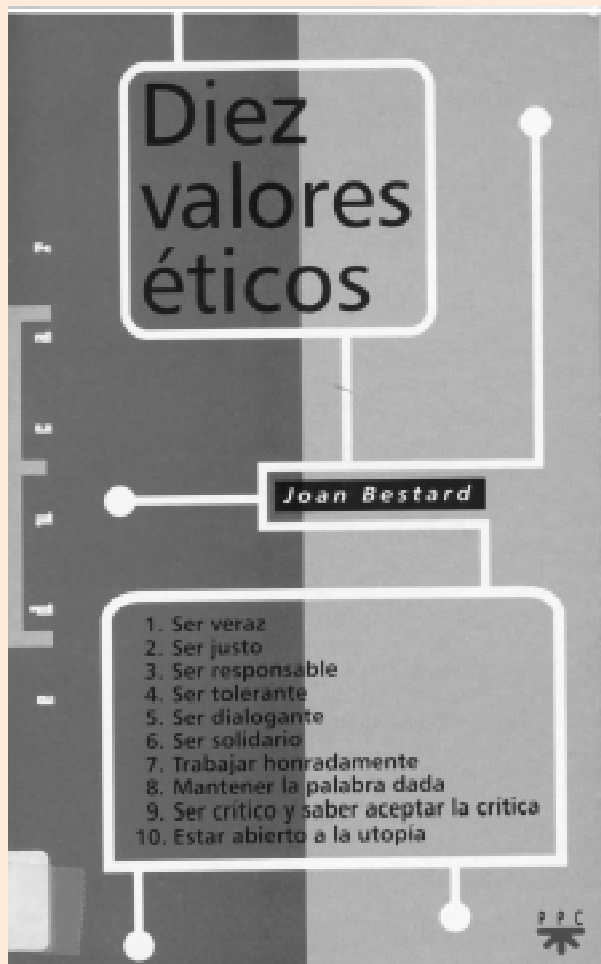
En aquest llibre, Joan Bestard intenta presentar una ètica elemental: una ètica de mínims, comuna a creients i a no creients, a joves i a vells, a gent de nivell intel·lectual alt i baix, a persones conservadores i a progressistes. L'autor creu que només d'aquesta manera es podrà construir una societat millor.

Cal fugir d'aquesta increença pròpia de l'era dels ordinadors i de les naus espacials. En temps de crisi, ens resulta absolutament indispensable pensar: pensar sobre el que fem i com ho fem. En cas contrari, l'acció deixa de ser transformadora i creadora d'oportunitats per al futur.

Hem d'introduir en la cultura moderna i en la convivència ciutadana principis, valors, actituds i comportaments que ens facin més humans, que permetin un consens ètic a partir del qual regenerar i enfortir tot l'entramat social.

I els deu valors que ens destaca l'autor són: ser veraç, ser just, ser responsable, ser tolerant, ser dialogant, ser solidari, treballar honradament, mantenir la paraula donada, ser crític i saber acceptar la crítica i, en darrer lloc, estar obert a la utopia.

Joan Bestard és llicenciat en ciències polítiques i sociologia, i en teologia, a més de doctor en ciències socials.

1. Ser veraz
2. Ser justo
3. Ser responsable
4. Ser tolerante
5. Ser dialogante
6. Ser solidario
7. Trabajar honradamente
8. Mantener la palabra dada
9. Ser crítico y saber aceptar la crítica
10. Estar abierto a la utopía